

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМ. В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО»**

**ЦИКЛОВА КОМІСІЯ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНОГО ТА
ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАПРЯМУ ПІДГОТОВКИ (ВИПУСКОВА)**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної роботи

ВСП «Фаховий коледж МНУ

імені В.О. Сухомлинського»

Олена САХАРОВА

27 серпня 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“НОТАРІАТ УКРАЇНИ”**

освітньо-професійний ступінь	<u>фаховий молодший бакалавр</u>
галузь знань	<u>08 Право</u>
спеціальність	<u>081 Право</u>

2024 – 2025 навчальний рік

Розробник: Луцюк Карина Віталіївна, викладач циклової комісії економіко-гуманітарного та загальноосвітнього напрямку підготовки ВСП «Фаховий коледж МНУ імені В.О.Сухомлинського»

Карина ЛУЦЮК

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії економіко-гуманітарного та загальноосвітнього напрямку підготовки.

Протокол № 1 від «26» серпня 2024 року

Голова циклової комісії

Владислав МИРУН

Програму погоджено навчально-методичною радою коледжу.

Протокол № 8 від «27» серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради

Олена САХАРОВА

Анотація:

У правовій системі нотаріат відіграє значну роль як орган безспірної цивільної юрисдикції та превентивного правосуддя. Роль нотаріату в Україні зростає. Це обумовлюється розвитком цивільного обігу, розширенням кола об'єктів приватної власності та зростанням потреби у ефективній та високопрофесійній діяльності нотаріусів.

У зв'язку з підвищенням значущості нотаріату особливі вимоги пред'являються не тільки до нотаріальної діяльності, а й до особи нотаріуса. У своїй діяльності нотаріуси реалізують основні завдання нотаріату та належать до органів, що виконують нотаріальні функції.

Нотаріат як інститут позасудового превентивного захисту своєю діяльністю має сприяти досягненню завдань правосуддя, запобігаючи виникненню судових спорів шляхом попередження порушення цивільних прав та інтересів, забезпечення їх належної реалізації. Конституція України (ст.59) гарантує кожному громадянину право на отримання кваліфікованої правової допомоги.

Нотаріат поряд з іншими інститутами забезпечує реалізацію цього конституційного права громадян, при цьому предмет його діяльності обмежений рамками безспірної цивільної юрисдикції. Нотаріат є інститутом, що забезпечує охорону й захист прав і законних інтересів громадян та юридичних осіб шляхом вчинення нотаріальних дій від імені держави. Нотаріальна діяльність спрямована на надання офіційної вірогідності юридичним правам, фактам і документам.

Предмет діяльності нотаріату специфічний, оскільки нотаріальна форма охорони й захисту відрізняється від інших форм. Вона спрямована не на безпосередній захист, а на Предметом курсу є поняття та сутність інституту нотаріату, юридична природа нотаріальних правовідносин, організаційна побудова нотаріату в Україні, нотаріальний процес та його особливості.

Метою дисципліни є ознайомити майбутніх фахівців з роллю нотаріусів у суспільному житті, з принципами діяльності нотаріату, системою нотаріальних органів, із загальними правилами посвідчення угод та завданнями нотаріату. Викладання дисципліни «Нотаріат України» має на меті розкрити організаційні основи діяльності нотаріату, ознайомити з нотаріальним процесом та його принципами, ознайомити з загальними правилами вчинення нотаріальних дій. Успішному засвоєнню даної дисципліни сприяє проведення практичних занять.

Ключові слова: нотаріат, нотаріус, захист, охорона, органи, права, інтереси, громадянин.

Abstract

In the legal system, the notary plays a significant role as a body of undisputed civil jurisdiction and preventive justice. The role of the notary in Ukraine is growing. This is due to the development of civil circulation, the expansion of the range of private property objects, and the growing need for efficient and highly professional activities of notaries.

In connection with the increase in the importance of the notary, special requirements are imposed not only on notarial activity, but also on the person of the notary. In their activity, notaries carry out the main tasks of the notary and belong to bodies performing notarial functions.

The notary, as an institution of extrajudicial preventive protection, should contribute to the achievement of the goals of justice by preventing litigation by preventing violations of civil rights and interests, ensuring their proper implementation. The Constitution of Ukraine (Article 59) guarantees every citizen the right to receive qualified legal assistance.

The notary, together with other institutions, ensures the implementation of this constitutional right of citizens, while the subject of its activity is limited to the framework of undisputed civil jurisdiction. The notary is an institution that ensures the protection and protection of the rights and legitimate interests of citizens and legal entities by performing

notarial acts on behalf of the state. Notarial activity is aimed at providing official credibility to legal rights, facts and documents.

The subject of a notary's activity is specific, since the notarial form of protection and protection differs from other forms. It is not aimed at direct protection, but at The subject of the course is the concept and essence of the notary institution, the legal nature of notarial legal relations, the organizational structure of the notary in Ukraine, the notarial process and its peculiarities.

The purpose of the discipline is to acquaint future specialists with the role of notaries in public life, with the principles of notary activity, the system of notary bodies, with the general rules of certifying agreements and notary tasks. The purpose of teaching the discipline "Notary of Ukraine" is to reveal the organizational foundations of the activity of the notary, to familiarize with the notarial process and its principles, to familiarize with the general rules of performing notarial acts. Successful learning of this discipline is facilitated by conducting practical classes.

Key words: notary, notary, protection, security, authorities, rights, interests, citizen.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 08 Право	Нормативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання : реферат	Спеціальність 081 Право		
Кількість годин - 90	Освітньо-професійний ступінь “фаховий молодший бакалавр”	Рік підготовки:	
		4	
Семестр:			
8			
Лекції - 10 год			
Практичні заняття- 20 год.			
Самостійна робота – 60 год.			
Форма контролю: залік			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 год.			

Мова навчання – українська.

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікування результати

Мета вивчення дисципліни «Нотаріат України» – надбання студентами фундаментальних знань у галузі нотаріального процесу, отримання навичок і вмінь у сфері охорони та захисту майнових і особистих немайнових прав та охоронюваних законом інтересів громадян.

Завдання вивчення дисципліни є:

Основними завданнями вивчення дисципліни «Нотаріат України» є:

- практичне оволодіння нотаріальною термінологією;
- набуття знань з теоретичних основ нотаріального процесу;
- вивчення поняття і правової природи нотаріату;
- забезпечення розуміння студентами правової атмосфери нотаріату;
- засвоєння правил та особливостей нотаріального провадження.

Результати навчання. Згідно з вимогами освітньо-професійних та освітньо-кваліфікаційних програм здобувач повинен

знати:

- джерела нотаріального процесу;

- основні напрямки нотаріальної діяльності при охороні й захисті прав фізичних та юридичних осіб;

- принципи нотаріального провадження;
- місце нотаріального процесу в правовій системі України;
- професійні права та обов'язки нотаріуса;
- організаційну побудову нотаріального процесу в Україні;
- компетенцію нотаріальних органів та посадових осіб щодо вчинення нотаріальних

дій;

- загальні правила вчинення нотаріальних дій;
- особливості вчинення окремих видів нотаріальних дій.

вміти:

- орієнтуватися в системі законодавства України про нотаріат та знаходити в ньому необхідну для конкретного випадку норму;

- аналізувати нормативні акти, що стосуються нотаріальної діяльності та застосовувати їх у своїй практичній діяльності;

- тлумачити норми Закону України «Про нотаріат»;

- вчиняти нотаріальні дії;

- складати проекти угод і заяв;

- виготовляти копії документів та виписки з них; - давати пояснення з питань вчинення нотаріальних дій і консультації правового характеру;

- розв'язувати практичні завдання, що виникають при застосуванні норм права до конкретних практичних ситуацій та складати відповідні документи;

- роз'яснювати особам, які звернулись за вчиненням нотаріальної дії, їх права і обов'язки, а також попереджати про наслідки вчинюваних нотаріальних дій.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими *компетентностями*:

I. Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність працювати в команді.

II. Спеціальні:

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії права, розуміння значення та ролі правничої професії у громадянському суспільстві.

СК5. Здатність надавати консультації з типових правових питань.

СК6. Здатність аналізувати правові проблеми та приймати обґрунтовані рішення.

СК7. Здатність до самовизначення та самореалізації у правничій діяльності.

СК9. Здатність до самостійного планування та ефективного виконання своєї професійної діяльності

Програмні результати навчання:

РН4. Використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології для вирішення професійних задач.

РН5. Використовувати навички пошуку, оброблення та аналізу інформації у професійній діяльності.

РН6. Здійснювати професійну діяльність самостійно та в команді.

РН7. Знати і розуміти основи теорії права, роль правничої професії у громадянському суспільстві.

РН9. Використовувати у професійній діяльності знання засад та інститутів галузей права національної правової системи.

РН11. Аналізувати явища та процеси у правничій сфері на основі застосування теоретичних знань і прикладних навичок у професійній діяльності.

РН12. Проводити первинний аналіз та класифікацію документації, володіти основами діловодства та працювати з документами правового характеру.

РН13. Встановлювати ділові комунікації між учасниками професійної діяльності.

РН14. Планувати та ефективно виконувати поставлені завдання у професійній діяльності.

РН15. Знати і застосовувати принципи юридичної деонтології у професійній діяльності.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Організаційні основи діяльності нотаріату в Україні

Тема 2. Нотаріальний процес

Тема 3. Загальні правила вчинення нотаріальних дій

Тема 4. Посвідчення безспірних фактів та прав.

Тема 5. Нотаріальні дії, спрямовані на надання документам виконавчої сили.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Організаційні основи діяльності нотаріату в Україні та нотаріальний процес

Тема 1. Організаційні основи діяльності нотаріату в Україні

Зміст, предмет і завдання нотаріальної діяльності. Основні терміни і поняття нотаріального процесу: "нотаріальний процес", "нотаріальна процедура", "нотаріальне провадження", "нотаріальна дія" тощо. Основні функції теорії нотаріального процесу. Методи правового регулювання нотаріального процесу. Сутність і класифікація принципів діяльності органів нотаріату: законність, принцип дотримання таємниці вчинення нотаріальних дій, принцип сприяння у здійсненні прав і законних інтересів, принцип мови нотаріального діловодства, принцип диспозитивності та обґрунтованості нотаріальних дій.

Тема 2. Нотаріальний процес

Поняття нотаріального процесу та його характерні ознаки, структурний зміст. Елементи нотаріального процесу: суб'єкти, стадії і провадження. Суб'єкти нотаріального процесу та їх класифікація. Система та компетенція нотаріальних органів. Нотаріальні дії, які вчиняються у державних нотаріальних конторах. Компетенція приватного нотаріуса.

Нотаріальні дії ,які вчиняють посадови особи органів місцевого самоврядування, та консульських установ України ,а також компетенцію посадових осіб щодо засвідчення заповітів і довіреностей, що дорівнюють до нотаріально посвідчених. Порядок призначення на посаду та звільнення з посади нотаріуса. Стадії нотаріального процесу: обов'язкові та додаткові. Види нотаріальних проваджень. Предмет нотаріальної діяльності у цих видах нотаріальних проваджень. Зміст стадії порушення нотаріальної справи. Зміст стадії підготовки до вчинення нотаріальної дії та розгляду справи по суті. Поняття та система принципів нотаріального процесу. Кваліфікаційні комісії нотаріату. Стажування осіб, які мають намір займатися нотаріальною діяльністю. Порядок видачі свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю та підстави його анулювання. Нотаріальне діловодство і звітність.

Кредит 2. Загальні правила вчинення нотаріальних дій

Тема 3. Загальні правила вчинення нотаріальних дій

Місце і строки вчинення нотаріальних дій. Підстави для відмови у вчиненні нотаріальних дій. Порядок оскарження нотаріальних дій та відмови в їх вчиненні. Встановлення особи громадянина, який звернувся за вчиненням нотаріальної дії. Перевірка правоздатності та дієздатності осіб, які вчиняють угоди. Перевірка справжності підписів на документах. Вимоги до документів, які подаються для вчинення нотаріальних дій. Нотаріальні акти. Обмеження в праві вчиняти нотаріальні дії. Нотаріальне діловодство. Видача дублікатів документів. Оплата вчинюваних нотаріальних дій.

Кредит 3. Основні правила посвідчення правочинів.

Тема 4. Посвідчення безспірних фактів та прав

Основні правила посвідчення правочинів. Зміст ,значення ,правові наслідки правочинів. Порядок посвідчення правочинів щодо розпорядження часткою нерухомого майна в спільній власності. Загальні правила посвідчення правочинів про відчуження нерухомого майна. Особливості посвідчення договорів ренти ,довічного утримання ,шлюбного договору, договорів застави(іпотеки), заповітів, довіреностей, фактів. Юридичне значення засвідчення правильності копій документів і витягів з них, засвідчення справжності підпису на документах, правильності перекладу. Випадки і порядок прийняття в депозит грошових сум і цінних паперів. Правила оформлення акта про морський протест.

Основні правила посвідчення правочинів. Зміст, значення, правові наслідки правочинів. Порядок посвідчення правочинів щодо розпорядження часткою нерухомого майна в спільній власності. Загальні правила посвідчення правочинів про відчуження нерухомого майна. Особливості посвідчення договорів ренти, довічного утримання ,шлюбного договору, договорів застави(іпотеки), заповітів, довіреностей, фактів. Юридичне значення засвідчення правильності копій документів і витягів з них, засвідчення справжності підпису на документах, правильності перекладу. Випадки і порядок прийняття в депозит грошових сум і цінних паперів. Правила оформлення акта про морський протест.

Тема 5. Нотаріальні дії, спрямовані на надання документам виконавчої сили

Вчинення виконавчих написів. Умови вчинення виконавчого напису. Порядок стягнення заборгованості у безспірному порядку за виконавчим написом. Зміст виконавчого напису як нотаріального акта. Вчинення протесту векселів. Порядок вчинення протесту векселя у неплатежі, неакцепті, не датуванні акцепту. Пред'явлення чеків до платежу і посвідчення несплати чеків.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	сем	с.р.
1	2	3	4	5
II СЕМЕСТР				
Кредит 1. Організаційні основи діяльності нотаріату в Україні та нотаріальний процес				
Тема 1. Організаційні основи діяльності нотаріату в Україні	15	2	4	9
Тема 2. Нотаріальний процес	15	2	4	9
Усього:	30	4	8	18
Кредит 2. Загальні правила вчинення нотаріальних дій				
Тема 3. Загальні правила вчинення нотаріальних дій	30	2	4	24
Усього:	30	2	4	24
Кредит 3. Основні правила посвідчення правочинів				
Тема 4. Посвідчення безспірних фактів та прав	15	2	4	9
Тема 5. Нотаріальні дії, спрямовані на надання документам виконавчої сили	15	2	4	9
Усього:	30	4	8	18
Усього годин за курс:	90	10	20	60

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Організаційні основи діяльності нотаріату в Україні та нотаріальний процес		
1.	Тема 1. Організаційні основи діяльності нотаріату в Україні	2
2.	Тема 2. Нотаріальний процес	2
Кредит 2. Загальні правила вчинення нотаріальних дій		
3.	Тема 3. Загальні правила вчинення нотаріальних дій	2
Кредит 3. Основні правила посвідчення правочинів		
4.	Тема 4. Посвідчення безспірних фактів та прав	2
5.	Тема 5. Нотаріальні дії, спрямовані на надання документам виконавчої сили	2
Усього		10

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Організаційні основи діяльності нотаріату в Україні та нотаріальний процес		
1.	Тема 1. Організаційні основи діяльності нотаріату в Україні	4
2.	Тема 2. Нотаріальний процес	4
Кредит 2. Загальні правила вчинення нотаріальних дій		
3.	Тема 3. Загальні правила вчинення нотаріальних дій	4
Кредит 3. Основні правила посвідчення правочинів		
4.	Тема 4. Посвідчення безспірних фактів та прав	4
5.	Тема 5. Нотаріальні дії, спрямовані на надання документам виконавчої сили	4
Усього		20

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Кредит 1. Організаційні основи діяльності нотаріату в Україні та нотаріальний процес		
1.	Тема 1. Організаційні основи діяльності нотаріату в Україні	9
2.	Тема 2. Нотаріальний процес	9
Кредит 2. Загальні правила вчинення нотаріальних дій		
3.	Тема 3. Загальні правила вчинення нотаріальних дій	24
Кредит 3. Основні правила посвідчення правочинів		
4.	Тема 4. Посвідчення безспірних фактів та прав	9
5.	Тема 5. Нотаріальні дії, спрямовані на надання документам виконавчої сили	9
Усього		60

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Підготовка індивідуального науково-дослідного завдання:

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

1) Завдання друкується на одній стороні білого паперу формату А4 14-тим шрифтом з полуторним інтервалом. Поля при друкуванні тексту: ліве – 3 мм, праве - 1 мм, верхнє та нижнє - 20 мм.

2) Структура індивідуального завдання:

- титульна сторінка;
- зміст;
- основна частина;
- список використаних джерел;
- додатки (за наявності).

3) За змістом індивідуальне завдання має складатися з трьох розділів.

4) Обсяг індивідуального завдання не повинен перевищувати 30 сторінок (не враховуючи додатків).

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за якісно виконане індивідуальне науково-дослідне завдання складає 20 балів.

За структурними складовими індивідуального завдання бали розподіляються таким чином:

- теоретична частина – 3 бали (по одному балу за кожен складову теоретичної частини);
- аналітична частина – 8 балів, з них:
- методика з розвитку та сучасного стану – 2 бали;
- обґрунтованість висновків – 3 бали;
- оформлення з дотриманням вимог, що висуваються, та логічність викладення матеріалу – 2 бали;
- захист індивідуального завдання – 2 бали.

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
А	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано

B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю

Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних завдань, умінь самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно. Знання студента є глибокими, міцними, системними. Студент вміє аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі, має тверді методичні навички для якісного проведення заняття із загальної підготовки.

Студенту виставляється дуже добре. Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, робити висновки, самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, має достатні методичні навички для якісного проведення заняття із загальної підготовки.

Студенту виставляється добре. Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, робити висновки, виправляти допущені помилки. Має певні методичні навички, що не потребують контролю викладача під час проведення заняття.

Студенту виставляється достатньо. Студент відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, виконує завдання за зразком.

Студенту виставляється мінімальний задовільно. Студент володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно, має початкові уявлення про предмет, недостатньо тверді методичні навички, що потребує контролю з боку викладача під час проведення заняття.

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів:

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 150 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 3 крд.

Поточне оцінювання та самостійна робота					КР	Накопичувальні бали/ Сума
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	25	300
50	50	100	50	25		

***Примітка.** Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

10. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінювання.

11. Методи навчання

Дисципліна передбачає використання традиційних, активних та інтерактивних методів навчання (дебати, мозковий штурм, лекції з використанням інтерактиву, методи оцінювання і самооцінювання, планування та інші).

З-поміж традиційних методів використовуються:

1). Пояснювально-ілюстративний метод – студенти отримують знання на лекції, з навчальної або методичної літератури в "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, студенти залишаються в рамках репродуктивного (відтворюючого) мислення. Застосовується для передачі великого масиву інформації.

2). Метод проблемного викладу – використовуючи різноманітні джерела й засоби, викладач, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, розкриваючи систему доказів, порівнюючи точки зору, різні підходи, показує спосіб рішення поставленого завдання.

3). Частково-пошуковий, або евристичний, метод – організація активного пошуку рішення висунутих у навчанні (або самостійно сформульованих) пізнавальних завдань або під керівництвом педагога, або на основі евристичних програм і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але при цьому поетапно направляється й контролюється викладачем або самими студентами на основі роботи над програмами і навчальними посібниками. Найчастіше застосовується на семінарах.

4). Дослідницький метод – після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань і короткого усного або письмового інструктажу студенти самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й вимірювання й виконують інші дії пошукового характеру. Ініціатива, самостійність, творчий пошук проявляються в дослідницькій діяльності найбільше повно.

Серед активних методів використовуються такі:

1). Практичні вправи, у процесі виконання яких студенти моделюють свої дії у різних навчальних і виховних ситуаціях майбутньої професійної діяльності;

2). Аналіз конкретних ситуацій як індивідуально, так і в малих навчальних групах (6-8 осіб), у ході розбору яких студенти не тільки вчать формулювати проблеми й ухвалювати рішення щодо них, але й виробляють ряд важливих навичок в області міжособистісної комунікації, групової роботи й лідерства;

3). Робота в малих навчальних групах, у ході якої студенти виконують практичні вправи, розбирають конкретні ситуації, готують групові проекти й беруть участь у ділових іграх; така робота допомагає студентам освоювати рольову поведінку, учитися ефективному спілкуванню й обміну досвідом, виробляти лідерські якості.

Крім того вивчення курсу базується на використанні комунікативних методів, що охоплюють методи й процедури контакту студента з безпосереднім джерелом знань (викладачем методики, вчителем етики, керівником педпрактики та ін.).

Комунікативні методи поділяються на пасивні й активні: у перших провідна роль належить викладачеві методики, вчителю етики (студент лише фіксує зміст лекції, протоколює дії вчителя й учнів тощо); в активних методах ініціатива належить студентові, який активно контактує з викладачем методики, вчителем етики

(активні методи поділяються на групові (мозковий штурм, круглий стіл, ділові ігри) та індивідуальні методи (інтерв'ювання, вільний діалог, експертні ігри)). Активно використовуються текстологічні методи, що включають методи набуття знань із фахових документів (навчальних планів і програм, методичних листів МОН України тощо) і фахової літератури (монографій, підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій, науково-методичних статей тощо).

12. Рекомендована література

Нормативна:

1. Конституція України від 28.06.1998.
2. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 р. №3425-ХП //ВВРУ. – 1993. - №39.
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. – К.: Атака. – 2003. – 416с.
4. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. //ВВРУ. – 2002. - №21-22.
5. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. //ВВРУ. – 2002. - №3-4. Консульський статут України / Затверджено Указом Президента України 2 квітня 1994 року № 127/94 // Фурса С.Я., Фурса Є.І. Нотаріат в Україні. Теорія і практика: навч. посіб. – К.: А.С.К., 2001.
6. Інструкція про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України /Затверджено наказом Міністерства юстиції України від 2 березня 2004 року. // ВВРУ. - 2004. - № 38.
7. Інструкція про порядок обчислення та справляння державного мита /Затверджено наказом Міністерства юстиції України від від 22 квітня 1993 р. //Законодавство України про нотаріат. Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – К.: Юрінком Інтер. - 1998. - № 5. - С. 204-214.
8. Порядок ведення та заповнення реєстрів для реєстрації нотаріальних дій. / Затверджено наказом Міністерства юстиції України від 15 липня 2003 року №87/5.
9. Порядок зберігання та ведення реєстраційних справ приватними нотаріусами. / Затверджено наказом Міністерства юстиції України від 29 грудня 2008 року №23 15/5.
10. Декрет Кабінету Міністрів України “Про державне мито” від 21.01.1993 № 7-93.
11. Інструкція про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, затв. 03.03.2004 № 20/5. //
12. Інструкція про порядок вчинення нотаріальних дій посадовими особами виконавчих комітетів сільських, селищних, міських Рад народних депутатів, затв. Наказом МЮ України від 25.08.1994 № 22/5.
13. Інструкція про порядок начислення і сплати державного збору, затв. Наказом Головної ДНІ України від 22.04.1993 № 15.
14. Положення про державний нотаріальний архів, затв. наказом МЮ України від 07.02.1994 № 8/5.
15. Положення про порядок видачі свідоцтв про право на заняття нотаріальною діяльністю, затв. Наказом МЮ України від 20.01.1994 № 3/5.
16. Положення про розмір плати за видачу свідоцтва про право на заняття приватною нотаріальною діяльністю, затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 22.02.1994 № 102.
17. Положення про порядок реєстрації приватної нотаріальної діяльності, затв. Наказом МЮ України від 04.03.1994 № 10/5.
18. Положення про Вищу кваліфікаційну комісію нотаріату, затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 22.02.1994 № 114.
19. Положення про кваліфікаційну комісію нотаріату, затв. Наказом МЮ України від 28.12.1993 № 22/5.
20. Порядок посвідчення заповітів і доручень, прирівняних до нотаріально засвідчених, затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.1994 № 419.
21. Правила ведення нотаріального діловодства, затв. Наказом МЮ України від 03.02.1993 № 6/5.
22. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 31.01.1992 № 2 із змінами від 25.12.1992 № 13 “Про судову практику по справах по скаргах на нотаріальні дії або відмову в їх вчиненні”.
23. Постанова Пленуму Верховного Суду України “Про практику розгляду судами справ про спадкування” від 24.06.1983 із змін. від 25.12.1992 №13.

24. Постанова Кабінету Міністрів України “Про надання державним підприємствам пільг по оплаті державного збору” від 29.04.1994 № 280.
25. Форми реєстрів для реєстрації нотаріальних дій, нотаріальних свідоцтв, посвідчувальних написів, написів на угодах і документах, затв. Наказом Міністра юстиції України від 07.04.1994 № 7/5.
26. Форма Книги для реєстрації записів заповітів, прирівняних до нотаріально засвідчених, посвідчувальних написів на заповітах і дорученнях, прирівняних до нотаріально засвідчених, і зразки цих документів, затв. Наказом Міністра юстиції України від 07.07.1994 № 163/372.
27. Лист МЮ України від 29.03.1994 “Про порядок вчинення нотаріальних дій, не передбачених законодавством України (до ст.103 Закону України “Про нотаріат)””.
28. Лист МЮ України від 04.02.1994 “Рекомендації по окремих питаннях організації і проведення стажування осіб, що мають намір займатися нотаріальною діяльністю”.
29. Порядок передачі земельних ділянок у приватну власність громадян України, затв. Наказом Держкомітету України по земельних ресурсах від 15.02.1993.
30. Положення про порядок передачі квартир (будинків) у власність громадян, затв. Держкомітетом України по житло-комунальному господарству від 15.09.1992 № 56.
31. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” від 16.04.1991 із змінами і доповненнями.
32. Закон України “Про цінні папери і фондову біржу” від 18.06.199. 33. Закон України “Про заставу” від 02.10.1992 із змін.
34. Лист Державної податкової адміністрації України від 18.03.1998 № 2544/11/17-0316-106 “Про стягнення приватними нотаріусами державного збору за вчинення ними нотаріальних дій”.
35. Указ Президента України № 932/98 від 23.08.1998 “Про врегулювання діяльності нотаріату в Україні”.
36. Наказ МЮ України № 88/5 від 25.12.1997 “Про внесення доповнень у Положення про порядок видачі свідоцтв про право на заняття нотаріальною діяльністю”.
37. Наказ МЮ України № 89/5 від 25.12.1997 “Про внесення змін і доповнень у Положення про кваліфікаційну комісію нотаріату”.
38. Положення про вимоги до робочого місця приватного нотаріуса і здійсненні контролю за їх виконанням, затв. Наказом МЮ України №36/5 від 12.06.1998.
39. Лист Головної державної податкової інспекції України № 14-119-60/14-645 “Про оподаткування прибутків приватних нотаріусів”.
40. Наказ МЮ України № 26/5 від 31.03.1997 “Про внесення змін в Інструкцію про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України”.
41. Положення про єдиний реєстр доручень, затв. Наказом МЮ України № 21/5 від 06.05.1998.
42. Лист НБУ № 12-111/435-1780 від 03.04.1996 “Про відкриття рахунків приватним нотаріусам для перерахування страхової застави”. 43. Примірне положення про порядок надання державними нотаріусами додаткових послуг правового характеру, не пов'язаних із учиненням нотаріальних дій, а також послуг технічного характеру, затв. Наказом МЮ України № 3/5 від 04.01.1998.
44. Постанова Пленуму Верховного Суду України “Про внесення змін у Постанову Пленуму Верховного Суду України від 21.01.1992 № 2 “Про судову практику по справах про скарги на нотаріальні дії або відмову в їх вчиненні (із змінами, внесеними постановами Пленуму від 25.12.1992 № 13 і 13.01.1995 № 2).
45. Положення про єдиний реєстр для реєстрації заборон відчуження об'єктів нерухомого майна, затв. Наказом МЮ України № 41/5 від 27.05.1997.
46. Лист НБУ № 310011/61 від 20.01.1995 “Про безспірне стягнення заборгованості на підставі виконавчих написів нотаріальних контор”. 47. Лист МЮ України № 17-12/44 від 10.04.1998 “Про реєстрацію біржами угод купівлі-продажу”.
48. Інструкція “Про порядок ведення єдиного реєстру нотаріусів”, затв. Наказом Міністерства юстиції України від 27.05.1999 № 2615.
49. Лист Державної податкової адміністрації України від 24.11.1999 № 6628/6/17-0516 “Про реєстрацію приватної нотаріальної діяльності”.

50. Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.99 № 2075 “Про внесення змін у Перелік документів, по котрим стягнення заборгованості провадиться в безспірному порядку на основі виконавчих написів нотаріусів”.

51. Наказ Міністерства юстиції України від 29.06.1999 № 36/5 “Про вжиття заходів по захисту нотаріально оформлених документів”.

52. Наказ Міністерства юстиції України від 10.12.1999 № 73/5 “Про внесення змін і доповнень у граничну чисельність приватних нотаріусів у нотаріальному окрузі”.

Базова література:

1. Фурса С.Я. Теорія нотаріального процесу. - К.: Знання, 2013. - 596 с.
2. Комаров В. В. Нотаріат України: Навч. посібник. - К., Юрінком Інтер, 2010. - 240 с.
3. Медвідь Ф.М., Усенко В.Ф., Медвідь Я.Ф. Нотаріальний процес в Україні: навчальний посібник / [за ред. Ф.М. Медвідя]. - К.: Атака. - 2006. - 324 с.
4. Нотаріальне посвідчення договорів. Практичні рекомендації / [за заг. ред. В.М. Черниша]. - К.: Юрінком Інтер. - 2010 - 312 с.
5. Нотаріальний процес: монографія / С.Я. Фурса. - К.: Либідь. - 2003. - 228 с.
6. Нотаріат в Україні: законодавство, суд, практика / М-во юстиції України; [за заг. ред. Л.В. Єфіменка]. - К.: Юрінком Інтер. 2009. - 400 с. Радзівська Л.
7. Нотаріат в Україні. - К.: Юрінком Інтер, 2000. - 524 с. 7. Фурса С.Я., Фурса Є.І. Нотаріат в Україні. Теорія і практика. К., 2001, 975 с.
8. Єрух А. М., Козьяков. Практичний курс нотаріату. - К., Істина, 2006. - 576 с. 9. Л.С. Кміян, Ю.В. Нікітін, П.Г. Хоменко Нотаріат в Україні: Навчальний посібник / за ред. Ю.В. Нікітіна. - К.: КНТ, 2007. - 680 с.

Додаткова література:

1. Гулевська Г. Аналіз зарубіжного досвіду державного регулювання нотаріальною діяльністю та пріоритети запозичення в Україні // Підприємництво, господарство і право. - 2003. - № 7. - С. 57-61
2. Добролюба В. Нотаріальна практика в аспекті нового Земельного кодексу України // Нотаріат для вас. - 2012. - Червень (№ 6). - С. 4-6
3. Жеффре А. Тальпіс. Нотаріат у світі загальносвітових глобальних процесів // Нотаріат для вас. - 2002. - липень-серпень (№ 7). - С. 5-9
7. Комаров В.В., Баранкова В.В. Законодавство про нотаріат: очікувані зміни // Право України. - 2013. - № 11. - С. 60-64

13. Інформаційні ресурси

1. <http://catalogue.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України, каталог книжкових та спеціальних видань (з 1995 року)
2. <http://www.dstszi.gov.ua> – Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації.
3. <http://ovu.com.ua/> – Головне державне об'єднання правової інформації та пропаганди правових знань Міністерства юстиції України.
4. <http://www.gntb.n-t.org> – Державна науково-технічна бібліотека України.
5. <http://www.informjust.kiev.ua> – Інформаційний центр Міністерства юстиції України.
6. <http://www.lawukraine.com> – Ресурси українського Інтернету на правову тематику.
7. <http://www.rada.kiev.ua> – Бібліотека Верховної Ради України.
8. <http://www.vru.gov.ua> – Вища рада юстиції України.
9. www.gurt.org.ua – сайт Ресурсного центру «Гурт».
10. www.kmu.gov.ua – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
11. www.lawyersunion.org.ua – сайт Співки юристів України
12. www.minjust.gov.ua – Офіційний сайт Міністерства юстиції України.
13. www.nbuv.gov.ua/ – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.
14. www.ngo.org.ua – віртуальний ресурсний центр.
15. www.pravoznavec.com.ua – Електронна бібліотека юридичної літератури «Правознавець».
16. www.rada.gov.ua – Офіційний сайт Верховної Ради України.